

ЗМАН

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Багъасы 3 сомду

Жангылыкъла

Оноу

Сабийни эркинликери жаны бла уполномоченныйни къуулугъу тохташдырылганды

Къабарты-Малкъар Республикасы Президентни Арсен Канокв кесини Указы бла КъМР-ни Президентинде сабийни эркинликери жаны бла уполномоченныйни къуулугъун тохташдырылганды. Алай ошу сабийлени эркинликерин бла сейрлерин ботонда тынгылы къорулууну жалчы муратда эмда РФ-ни Президентини «Россей Федерацияны Президентинде сабийни эркинликери жаны бла уполномоченныйни юсонден» Указы толтуруу ючюн эттилгенди.

Сабийни эркинликери жаны бла уполномоченныйни властын топтоуу органдарыны ишлерин кеси аллына неда башка тийишли къырал онуючу бла бирге тинтирге болушкъула. Ол ишледе неда онуюла сабийни эркинликерине бла сейрлерине терс келген шартла кере эсе, тийишли органды кесини эсгертиун эмда тозлюкко къайтаруу амаларын белгилеу бла рекомендацыйаларын жибереди.

Президент

«Барысы бла да бирге»

Къабарты-Малкъарны Президентни Арсен Канокв Архадий Кайданову «Барысы бла да бирге» деген телепроектини жангы берюнде къыйын соругула ачыкъ жуапта берди. Берюге былай телеканалда къаргасы: «НТВ»-17-чи декабрде 18 сагат 30 минутта «Россей»-19-чу декабрде 11 сагат 20 минутта «Мир»-22-чи декабрде 19 сагат 10 минутта.

Байрамгъа хазырлану

Къууанчкъа къонакъла да келликдиле

Жангы жылы 30-чу декабрде белгиленирик уллу байрамна Къашхатугъа Черек району он эплени келечилери да келликдиле. Районуу Культура юкюню директору Талпаскъаланы Мухтар билдиргенге кере, къонакъланы «Аламат» эмда «Къууанч» халкъ тесеу ансамблелье, жырыла КъМР-ни культурасыны сыйлы къуулукъчуу Улбашланы Азнов, Алчакъланы Артур, Рамазан Бербеков, Къубайланы Белла эмда Иттилланы Ирина къууандырылганды.

31-чи декабрде уа жаш тэнчи тои къуарыкъды, ол Жангы жыл келгенден сора да, андан ары бардырыллыкды. Школчула да унутулмагъандыла. Алагъа дерелден солугъан кезюде 3-ю январдан башлап 6-сыны дери кюнге эки керек уттенликке бардырылгандыла. Къолайсыз юкюрдени сабийлеге да эчи эс бурулушкъу.

Контроль кючленеди

Жангы жылы байрам къууалышы келеди. Аны бир зат да мухтаз этмез ючюн, КъМР-ни прокурууну орунбасары Жекекеланы Алим республиканы шахарларыны бла районларыны прокурурларына Россейни МЧС-ини КъМР-де Управлениасыны от тошюуге къажав юреси бардыргъан органдары эмда контроль этмече башка органды бла бирге клублада, дискотекалада, жаш тэсу аслам жыйылгъан башка жерледе да къоркъусузлыкъну жалчытырга бюургъанды.

Отдан сакъланууну къылай мадарлары этилгенлери тинтилген заманда къырал властын эмда жер-жерли самоуправлениа органдары, торлю торлю организациала пиротехниканы хайырлануу жорукъларына бузукълукъ этмезлерине, жамауат нызам жалчытырына, къорктуу тошгенде адамланы къутарырга, кечюорюна онгла не ханда болгъанларына эчи эс бурурга борч салынганганды.

«Черек»-челенген жууаллыгы болгъан общество кен торлю жангы техника сатып алганды. Алада шведюго ауур жюк ташыгъан машиналары иги билген жаша ишлейдиле. Башыйланы Шамил (суратда) Черек сууну жагъасында зыгыгыры, ташны уаукъ этген жерге эледи. Жигер жашны коллективде намысы юкюрдю. Жаш шофёрлагъа уа не заманда да къулдан келгенча болушханай турарды. Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

КъМР-ни ПАРЛАМЕНТИНДЕ

Кийик жаныуарланы къайгъысын кёредиле

КъМР-ни Парламентини Экология эм табиогъаты хайырлануу жаны бла комитетини кенгерилген жыйылында сёз Къабарты-Малкъарда кийик жаныуарлары къорулууну ал планы хайырлануу жаны бла республиканы закон къалай толтурулганын юсонден берганды. Анга тийишли жууаплы ведомстволаны келечилери чакырылгандыла.

Кийик жаныуарлары сакълануу жаны бла жаныуар федеральон ардан регионлагъа ётдоролганды. Къабарты-Малкъарда ол Эл мюлк министрствогъа берилгенди. Анда эчи департамент да къуралганды. Аны таматасы Магомед Матуев билдиргенча, ёбёнюню ивлингенде болгъан 882 минг гектардан аслам жерде уада ётпорюрге эркинлик берилген жаныуарлары 79 эмда чабакъланы 32 торлюери бардыла.

Белгиленген законну чеклеринде департаментини инспекторлары 2209 рейд бардыргъандыла, аланы кезюнде законлагъа бузукълукъ этгенлери ючюн 122 адамгъа административ эсгертиуу этилгенди, ала телген тазир 95,1 минг сомдан артыкъ болгъанды. Законсуз жюрютлюк 13 шюк сыйарылганды, бир неча уголовный иш ачылганды, бююнюлюк 3 адам уголовный жууалгъа тартылганды.

Магомед Кукушевчил билдиргенча, хар жылдан да уада ётпорюрге эркинлик берилген жаныуарлары тизмеси эм хар биринден къылай бирин къоратырга болгъанын мадарасы тохташдырылды. 2008-2009 жылда ол боллай бир эди. 90 жуугуру, 10 къолан буу, 240 къабан. Кийик жаныуарлары сакълануу эм хайыуу жаны бла жуушланы ара-сында жуукъжан ауруладан къорулуу эчи жерин аланы. Докладчы айтханчъа, бытыр саламелики (чума) хатасындан къабанланы саны төрт керге азайганды.

Бююнюлюк республикада битеу да 376 айыу, 243 марал, 482 къолан буу, 243 къаша эчки, 1276 къабан, 2312 «жур», 7376 жуугуру бардыла. Аланы жыйылуларын жюрткъыла уллу чырмау этилде, ботонда бек кийик ителе. «Ала бир жыйын болсала, адамгъа окъуна кёркюулууду. Ал себелден инспекторла 603 хауле итни, дагъыда 351 солесини, 58 берюню ётпорюнде», - дегенди докладчы.

Бююнюнюгу излемлеге келише

Жеринден теппирлимеген ырыскы ивлик этуу жаны бла эркинликлени эм аны сатыу-алууну къырал регистрациалауну бийуу билдиргенде башлап жангыча къуралганды. Ол къылай бардырылганын, регистрациа службаны Элбрус районода ёбёню бюрчалары къылай толтурулганын юсонден ведомстволасы Моллаланы Мариям бла ушакъ эттенбиз.

- Мариям Владимировна, бек алгъа сизни служба къалай къуралганын юсонден айтсагъыз эди.

- Жеринден теппирлимеген ырыскы ивлик этуу жаны бла эркинликлени эм аны сатыу-алууну къырал регистрациалауну юсонден 1997 жылда 21-чи июльдан 122-03 номерли федеральный закон 1998 жылда 31-чи январдан юч алгъанды. Аны баш мурадлары - Россей Федерацида экономика жаны бла бир халны тохташдырыуду. Физический эм юридический лицоланы законну эркинликлерин эм сейрлерин къорулууду, жеринден теппирлимеген ырыскыны жюрютоуде бузукълукъла жибермеуду.

Ол законга тийишлиликде Россейни регионларыны барысында да къырал властын жангы органдары - жеринден теппирлимеген ырыскы ивлик этуу жаны бла эркинликлени эм аны сатыу-алууну регистрациалауну юстиция учрежденияла къуралгандыла. Ала жеринден теппирлимеген ырыскыны рыногуна къатышханлары барысына да сейрлерин къорулайдыла, регистрациа этилик документле тоз болгъанларына къарайдыла, право экспорттаны бардырадыла, жеринден теппирлимеген ырыскыны сатыуу-алуу законга тийишли болгъанын бла болмагъанын тохташдырадыла.

Ахыры 2-чи бетеди.

СУРАТДА: регистрациа службаны Элбрус ёбёнюнде ишленгенди къуулуу (солдан оннга) Этезланы Мадина, Моллаланы Мариям, Мокъланы Аминат, Этезланы Асият.

Комиссия

Тынгысызлануырча кемликле тапмагъандыла

КъМР-ни Президентинде Граждан общество институтларын айнауну э адманын праволары жаны бла комиссияны бийлик ахыргы жыйылында «Советска» юретиуу итгогъа федеральный учуреденияла бардырылган тинтилуени итгогъа созюлгенди. Аны комиссияны жууаплы секретары Бепайланы Суфиян бардырганды.

Прохладна району Советское элинде акъылбалык болмагъан амаллыкъчылагъа колония 1999 жылда ачылганды. Ал кезюде анда бир жолга 310 сабийге жер бар эди. Алай РФ-ни Юстиция министрствоуну буйругууу бла ала 67-ге дери азайтылган эдиле. Колонияда 48 адам ишлейди.

Комиссия тохташдыргъанынча, бююнюлюк колонияда акъылбалык болмагъан 11 сабий турарды. Аланы праволары сакълануырча онгла къуралгандыла. Ары тошгенде олсагъат борчлары эм праволары бла эркинликке мардадан алгъа чыгар ючюн, къылай тилекле этерге болушкъу бла шагъерилленди. Жашла жашагъан эм окъуууан отуодада норматив-право актдан юзюкпе, правону къорулуучу органдарына адреслери бла стенде бардыла.

Колониячылгъа медицина болушкъу этиледи, жашау болумлары тийишли даражада къуралдыла. Дагъыда оқууларын андан ары бардырырга орта билим берген итгогъа школ эм орта профессионал билим берген училищеленден бирини ёбёню ачылганды. Мында тургъан жашау барысы да оқуудан тышынды ишленген да эте-

Ахыры 2-чи бетеди.

ХОРЛАМНЫ 65-ЖЫЛЫГЪЫНА

Эсгертемелегешерлик этерикле белгиленгендиле

Къабарты-Малкъарны ара шахарында Уллу Ата журт урушда Хорламын 65-жыллыгъыны байрамна хазырлануу барады. Нальчикин оқуучулары бек алгъа тамамларкъ ишлене бири уа шахарны тийресинде болгъан 26 эсгертемени бла мемориалны тап халгъа келтириуду. Жер-жерли администратияны башчысы Залимгер Хагасов озгъан ыйкъда аны юсонден эчки бегимге къол салганды.

Коммунальный мюкнюю эмда таппандарынуу управлениасына жуукъ заманда эсгертемелени барысына да къарал чыгъаргъа эмда 2010 жылы 30-чу апрелине дери аланы жангытыргъа бюурулганды. Андан сора да, андан шахарны предпритияларыны, организациаларыны жана оқууу ивлерини коллективлери аланы тийрелеринде болгъан архитектура мюкмяланы тегеркерлеринде тизгинлики ючюн жууалдыдыла. Аладыча да, уруш жылдада елген нальчикилеге Миллет библиотеказы къатында салынган эсгертемни дайым да таппандарып турууну борчун «Горзеленко», шахар электростель компания бла «Водоканал»-келери бююларна алгъандыла.

Нальчикин ючюн сермешлени жигитлерине» деген танк монументе уа «Нальчикмехтрэнз»-предпритие бла 4-чо номерли орта школ шефлик этдиле.

Лилия ДЗАМИХОВА, Нальчик шахарны администратиясыны пресс-службасыны башчысы.

Мени отум жана эди...

Алай ат бла озгъан байрым кюн Малкъар халкыны прерсиягъа тошгенлерини мемориалдада Черек району Къара-Суу эплни орта школуну оқуучулары бла устаалары Къазими юбилейине аталгъан литература-музыка ингир бардыргъандыла. Аны къурууну магъанасы оқуучула поэти жашауну эмда чыгармачылыгыны юсонден терен билирча этуу, халкыны тарыхыны сейрлерин къозгъуу бла байламлы эди. Аны мемориалны назмуучугъа жарашдырылган мюкнюучугъа бардырыу а - Къазим жашаган заманы сезиу, аны шендюго жашуу бла байламлыларын ачыкълау болганды.

ХОЛАЛАНЫ Марият. СУРАТДА: къара суучу сабийле тастары бла.

Жазылыуу - 2010

«Заман» - сизни газетигизди! Ашыгъыгъыз - жазылыгъыз! Жазылыууну алты айгъа багъасы - 356 сом 10 копек. Бизни индексибиз - 51532

Тынгысызланырча кемликле тапмагандыла

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

КМР-де Профсоюзланы федерациясы таматасы Пшан Таов республиканы бюджет кыскартылганын эм Федеральный арадан бир-бир борча регионга берилгенлерин эсертгенди. «Алай бир хакыны кебейтир аман жокчу. Алай бу системаны уржаденларны усталарына кере, алагы эчки мюллер кырагрга эркилик берилди. Бу амалы хайырланарга болукч эди», - деп чертенди.

КМР-ни Парламентини Жаш тейлоно, жамаут биригуени эм асламлы информация оргналы ишери жаны бла комитетин таматасы. Татына Хажжоева: «Колонидан чык-

ганла, жангыдан аманлык ишле этип, ич ишле оргналга тошемидиле», - деп сорганды. Мухамед Кочо айтканды, арт замандан ич ишле оргналарга эсепте турганыны эм колонидан чыккандан сора кыйратылг этилген аманлык ишлеи саны азайганды. Бзы бла комиссияны келечилери Май райондан Любовс Федератрагы бла Прохладна райондан Александр Абызовага политика репрессияга тошгенде тас этген мюллерни ючюн компенсация берюно дурус колгенди.

Андан сора комиссияны келечилери жылга ишлеи планы кыбыл этилгенди. Аны биринчи жыйылынууда битуду берилди эм кыты болган колонияла-

да тург анланы праволары кылай сакланганы сюзюлжюкю. Ахырында Белпайланы Суфиян реабилитация иш кылай барганыны юсюнден билдиргенди. Ол айтканды, битуде да бирге 57 минг 375 адамга реабилитация этилгенди. Компенсация 12469 адамга берилгенди. Бу жумушлагга 95 миллион 700 минг сом кыратылганды. «Арт заманда бу вопрос бла келгенени саны азайганды. Комиссияны бу ишле таргытуула жокчула», - дегенди. Жыйылынуу ахырында тийиш оюнула кыбыл этилгенди. Аланы юсюнден КМР-ни Президентине билдирликди.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Бюгонюнч излемлеге келише

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

Сен билдиргенге кере, служба кургаланы быйыл он жыл толады. Ол кезиню ичинде кеп жумуш тамалганы болурус?

Кеп санаууладан да этип, тынгылы ишлеп турурча болганбыз. Бюгонлеге дер тамамланганы алганда, 25 минг хакылы регистрация жумуш этилгенди. Жеринден теппиримеген ырыскыга иелик этиу жаны бла эркиликни юсюнден 12191 шатгалтык кыагыт (свидетельство), ала эркиликтеги бир кырал реестрине тошюрюлгендерин юсюнден 12 мингте жуук кыагыт берилгенди.

Газет окуучулагга ол тарихле алай кеп зат айтмай эселе да, ол чекте жетер ючюн, бизи артыкк улуу болмаган коллективни специалисттерине артымай-талмай кюреширге тошгенди. Баш специалист-эксперт Этеэланы Асият, специалистте Моксаланы Аминат, Этеэланы

Мадина, бизде ишлеп кеткен Тюенден Тейрилик эм башкалар ларыбыз салган кыйынарлы, бир бирни анылап ишлеуери бла ыспаска, бюсореуге тийиш болганыларны эчки чертирге соеми.

Эчки уа ишлеи жангыча кырауга кечикчи. -Росей Федерацияны Президентини башда айтылган Указыны тийишлиликде бизи регистровкада да кырал регистрацияны, кадастры эм картографияны Федеральный службаыны управленисы, районла да уа аны бөлөмлери кыраулагандыла.

Торленуле бла байламлы мадараны толтурууда чамалуук эткен кемчиликтеи юсюнден айтканды, тийишликчи ла мекямыбыз, бириктирилген информация базасы жокчула. Кысык заманы ичинде, ол кемчиликтеи кетерди, иш-бизни тийишликчи службаы теберибиз деген умугубуз барды.

Анатолий САФРОНОВ.

ХАЛАЛЛЫК

Спонсорланы болушлуклары бла

«Саулык» деген миллет проект жашауда бардырыла турганыны хайырчылар Эбрус району медицина уржаденлары арт жылда кеп тоору бюсоруванчыла атылганды. Алай ол башка керекчи проблеманы тамалгара себеплик аталык тейлоп эди. Аны себепли медицинада ишле-генлеге болушк этерге спонсор-предприниматя эм организацыйа, предпринимательге да келгенди.

Сез ючюн, аланы хайырындан арт кезуледе район болончида ахшы жанына кеп торленуле болгончында. Бек алгасы сабий бөлөмө капталык ремонт этерге кыска колгени. Анга керекли 600 минг сом Этеэланы Зоя таматалык этген «Приют 11» фирмла бергенди. Модульни котельныи орнатыуга Хажжоеваны Магомед башчыла эттир «Бюдрустром» ачык акционер общество 240 минг сом кышканды.

Хирургия, терапевт, реанимация эм сабий бөлөмөде папалагга капиталык ремонт этерге керекли ачыны пассажир транспорту Эбрус район биригуе, Сербарак, Эбрусуну башчылык эткен компаниясы, электросызманы район узели, почтамп (башчылары Текуеланы Абдул-Хаким, Атырзаланы Владимир, Хачим Магжубов, Тебердиланы Ахмат, Тебердиланы Магомед), бир кырал башка организацияла, уржаденчыла предприниматель-

ле Отарланы Махти, Согаланы Дахир, Сотталаны Камал бергенди.

Эбрусун жол эм Тырнаууну хакыла-кыруушу управленисыны башчылары бла район болончидагы жерлер жерде тола ачылганы-этиген кыагыт эчки орнатылганды. Эчки предприниматель Муса Шуйлов уаак операция этичю, хирургияны да байламлы болгон район электросызманы, хирургия туруу кабинетлеге капиталык ремонт этерге ачча белгенди.

Спонсорла оборудованыла алырга да себеплик этилди. Шахта-кыруушу управленене аны таматасы Мызыланы Мугуртаны башчылыгында кечирюлжюк рентапп аппаратура сапты алырга 450 минг сом эм стационарныи жангыртырга 380 минг сом белгенди. Буйдалы Ахмат оюрунда болгон район электросызманы сабий бөлөмө холодильник сапты алып бергенди.

Президентини программасына тийишлиликде эм район администрацияны болушк этерге «Солотранс» башчыла болушк эткен «Р-57» фирмла уа арамагстрациядан болончыла дери жетерген болу эди; Росей ОЭН-ну ол программасына эртенден бери да кытышды. Дону кырауларыны мындан алгарадыла болганы конференцияларда уа (анда конференция келечиси да бар эди) науручула Москвадан 550 миллион доллар кредит алырга сойкелене-

ри, предпринимательге тийишпи ююшперин кышадыла. КМР-ни Президенти Арсен Каноковчу кытышуу бла болончылагы жангы кыскак кабинет ишлеге 180 минг доллар белончгенди. Эбрус район администрациясыны башчысы Сотталаны Кырман да болончылагы финанса бла кеп кер болушк этгенди. Саулык кытылуу ол уржаденчыла Эбрус олин администрацияны башчысы Курдаланы Узейр да дайым оз бурганлай турды. Ол автотрассадан болончылагы дери асралт салгырга, санитар узелге ремонт этерге, картограф, офис мебель эм кеп башка затла алырга себеплик этгенди.

Флоорография кабинетте кыштак оту ишлеге предприниматель Альберт Назаров кесини ачты. Сөз ючюн, району муниципалыи кабинеттеи жангыртыуга Бекжаланы Хейса бла Жапугаланы Магомед да болушкандыла. Предприниматель Мугуртаны Ахмат, Курдаланы Солот, Текуеланы Магомед эм кеп башкала болончылагы ача беле туруучула. Сөзюсү, ала барысы да махтауга сөлөзгө тийишлиди. Халаллыкга не заманда да улуу баша бичилгенди, шындою кыбын кезуле да уа боптонда.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

БИР НИЕТДИЛИК

Юг Осетияны бла Абхазияны жалынкысызларын тюзге санагандыла

Осеанида Науру айракмын кыралны парламента ол вопросту байлагы кышкыда созоркиди.

Науру Юг Осетияны бла Абхазияны кеси алапына жалынкысыз кыраулагга санарга болушуню юсюнден Кирил Кеме - ол кыралчыкны ич ишлерини, саптуу-алууну эм финансларны министри - айтканды. Ол ючюн келеди кесини кыраулары делегациясы составында Цинвалда болгонды. «Дуняда бек жаруу кыраулардан бириери Науруу жаш республикадагы жемеле алап болушкы этерге кышкыдан келички», - дегенди министр.

«Шош океанда кышкы кырауларлардан да алай этерлерин тийерибиз», - дегенди Кирил Юг Осетияны властыларын тюзге санаганранды. Дуняны эм гитче кыраулары делегациясы Цинвалга Москвадан барганын

ды, 10-чу декабрде Россияны тыш ишлерини министри Сергей Лаврову бла тошкергенди.

Бир кыуамы откозгелек билдиргенлери кере, балам, ол тобиешуле дуняны эм жарлы кырауларыны экономика жаны бла болушк этюну юсюнден вопрос да созоркиди. Болончылагы кыраулар ол программасына эртенден бери да кытышды. Дону кырауларыны мындан алгарадыла болганы конференцияларда уа (анда конференция келечиси да бар эди) науручула Москвадан 550 миллион доллар кредит алырга сойкелене-

СПРАВКА

Науру Шош океанын запал кесюндег тоо да аллай аты болганы гитче алапкышкыда сизилганды кырауларды километрге, халкы 13,5 минг адамды. Кесин жалынкысыз кыраула 1986 жылда санаганды. ООН-га членге 1999 жылда алынганды. Ол жерини башында эм гитче жалынкысыз (Европаны эм жеринден тышкарда) республикады эм битуду дуняда официалыи уржа шахтары болмаган жангы кырауларды.

рин билдирген эдиле. Цинвалдан сора кыскакыла Сурунда сөлөшүмгө баргандыла, Абхазияны президентин айыруу кылай этгенине да кыраулагандыла.

Эге салайык: Юг Осетияны бла Абхазияны жалынкысыз кыраулары Россияны президентини Магомед эм кеп башкала болончылагы ача беле туруучула. Сөзюсү, ала барысы да махтауга сөлөзгө тийишлиди. Халаллыкга не заманда да улуу баша бичилгенди, шындою кыбын кезуле да уа боптонда.

Району прокуратурасын торюлуша байламлы бир торюлушарт билген, эшиттен болса, бизге бу телефонлагга селескиригизини тейлекчи, деп эсерттеди: 4-17-15; 2-10-40.

КМР-ни прокуратурасын прес-субжасы.

Аталык

Эрттегили ахшы төрелени тирилте

Баш кюн республиканы Культура фондуно юсюнде кыуанчылы иш болгонды. Ол кыскакылы этю деген эрттегили төрени жангыртыуга жоралганды. Аны проктин КМР-ни Информация коммуникация, жамаут биригуени эм жаш кышкы ишери жаны бла министрство, району аралы жаш тейло биригуе, Эбрус эм Лескен районланы администрациялары бергенди.

Аны мураты - эрттегили ахшы төрелени жангыртуу эмда республикада жашаган халкыны араларында шүхүлкч байламлыганы коелюдуга. Бек алгасы проктеге кытышырга ырызлыкларын аргуданчыла бла кенделенчише билдиргенди.

Ол кюн ары анала, атала, жашла да колгениди. Аланы араларында Кенделенден Эденеланы, Чочайладан эки койор, Жетелары, Аргудандан а Мукочовлары, Ханиковлары, Сабанчиевлери, Арамисовлары. Кыскакыга барлык бла кыскакыга этерик жашланы жыл салгыла экибирден онагыла дери эди. Бу ишле элени администрациялары келечилери, башхала да кытышкандыла.

«Ахшы төрелерибизни жангыртуу улуу маганысы барды», - дегенди, кыуанчылы жыйылынуу ача, ингирни бардырган КМР-ни сайты артисти Юрий Байкаров. «Бу аламант башламчылык жашауда кесине жер табаргыны ышанабыз».

Бзы бол ол сөзюно министр Борис Паштовка бергенди.

«Жашланы бир билерини араларында керти шүхүлкч жюрюте билуерири - ол кышкылык, фаммуду. Сиз бюгөн бир биригиз бла тамышып, керти да кырандышала болурус эмда бирликте мындан ары да кочлөрдө барысыз, ала өмюрге дери да сакланырга деп ышанабыз».

Сиз баргын жерни, ююрно адамларны адет-төрөлери бла шактырылганын билдириди. Ол да ишди, Ата-бабаларыбызны эрттегили ахшы адеттерин жангыртуу жаны бла бу прокт бири-

чиди. Алай сөзү а, ким биледи, ухчара жерлери да болурга болурла. Болсада эки элини да жашлары бир бири анылап, мындан ары да байламлыкча жюрютүп турурла - олу башламчылыкны маганысыз», - дегенди министр.

Проктин кереклигини, аны бир торюл кемчиликтеи эселемегини, бу затка кеси да бек кыуанганы айтканды кинорежиссер Владимир Ворков. «Кыскакы алыу - ол бек аламант ишди, алай бизни миллетде аталык деген да болгонды. Аны да эге алып, жашауда хайырларырга керекди. Бусагатада, республикада тынчылыкны бузарга кюрешиге кичле жокчулган кезуле, бюгөн этилген жумушчу маганысы бек улуду», - дегенди ол.

Эденеланы Тимурю анасы уа кече кезюне жуку кирмегини, баш иеси бла проктини созогенери, жашы Арамисовланы ююрюде кюн юкюне кылай турлуугу юсюнден кеп сагыш этгенлери айтканды. Тимурю анасы да аны жашыны анылык, ол а жашлык этеригине инанганын билдиргенди.

«Жашла кеп селешип кюрешемегинди. Ала кыскакылык кодексин окуугандыла, шүхүлкчү белгисине кыты кыол туткандыла».

Культура фонуда алагы эчки жюрюкюнде, Аргуданда 1-чи номерли орта школунда «Республикада мамырык эм келмшюк болур ючюн мен салган

хан Хавпачев, Марина Нежина, Алпакчалы Артур, Тимур Кардавов жырлагандыла эм музыка сокуягандыла.

Тобешюну ахырында ююрле шүхүлкчү тейсуюну тепселенди. Аргудан эм Кенделен элени администрацияларыны келечилери уа жашла эдиле бир торлоу тапсызык кырмазликтерине, алагы хар жаны бла керти да анылык, аталак, кыскакыбайлык этилгенине инангандыла.

Ол кюн Казбек Ханиковча Чочайланы Ислам, Эденеланы Тимурга Тимур Арамисов, Астемир Мукочовча Жетеланы Заур, Чочайланы Залимге Олег Сабанчиев кыскакыбайлык эте эдиле. Ала ююрледе кюн юкюно турлукула, эдиле школга да жюрюкюнде, Аргуданда 1-чи номерли орта школунда «Республикада мамырык эм келмшюк болур ючюн мен салган

кыбын» деген темага аталганды диспутка кытышырыкчыдыла.

Кенделенде уа жашла «Ата бабаларыбызны төрөлери» деген ат бла бардырылык викторинага кытышырыкчыдыла. Кыскакыбайлык этген ююрлеге барлыкчыдыла. 4-чи номерли орта школда, аргуданчыланы да чакырып, культура этнография иниг кыруалыкды.

18-чи декабрде уа прокт жашылыктыда. Итогла сюзюлжюкюде, проктеге кытышкандыла сертификатта берилгиди. Аланы атлары Шүхүлкчүни кытабына жазыллыкды.

ХОПАЛАНЫ Марият.

СУРАТЛАДА: (солдан оинга) Арамисовланы бла Жетеланы ююрлери; Сабанчиевланы бла Чочайланы ююрлери; (тобондө) шүхүлкчү тейсую.

Суратланы автор алганды.

ЗАКОН

Хыйпалыкк бла кыолганды тышгенди

Бахсан району прокуратурасын бир кыуам уржаденныи иштин тинтгенде, кыуулуклары кесирине файдя тошюрюрге хайырланганыла болганыларын тохташдыргыанды. Сөз ючюн, району муниципалыи уржаденларыны бирини бухгалтер М.Н. Хамурзов, кесини кыуулугун хайырлангып, Кызбарты-Малкяр кырал университетде окугунан кой бичисени социалыи стипендия алыр ючюн, жалган документте жарашдырып, району урууну эм социалыи айнытуу управленисыны бергенди.

Алай бла М.Н. Хамурзов РФ-ни Уголовный кодексини 292-чи статьясына бузуулук этгенди. Аны себепли району прокуратурасы аны юсюнден материаланы Бахсан району ОВД-сыны спедисте бөлөмюне жибергенди. Алагы кере бардырылган тинтүүлени итгарына кере уа, РФ-ни Уголовный кодексини 292-чи статьясына тийишлиликке буз бухгалтер М.Н. Хамурзова угуловный иш ачыгы аныды.

Району прокуратурасын торюлуша байламлы бир торюлушарт билген, эшиттен болса, бизге бу телефонлагга селескиригизини тейлекчи, деп эсерттеди: 4-17-15; 2-10-40.

КМР-ни прокуратурасын прес-субжасы.

ГРЕКРИМ ТУТУШУ

Жорукну бузмагандыла

Адыге Республиканы Энем посёлкасында грек-рим тутушудан битеруеги турин этгенди. Ол бу жерги спорт школудай ююргөн Россияны спорту усталарны хурметлерине жоралганын, тогушуну кер бардырыды. Анга битер Шимал Кавказдан да 250-ге жуукк гөжөк кытышкандыла.

Арт жылдада туринге Эбрус району спортчулары да чакырылдыла. Арт замандача, бу жол да ала юйлерине ахшы кёрумюдөмө бла кыайтхандыла. Кеси жыл санларында бла аурулукларында Моллаланы Элар да Дашхакоев Алик биринчи-

болгончыдыла.

Кычуланы Руслан бла Малкяр арланы Зейтун экинчи жерлеге тийиш болгандыла. Хорлаганыла бла призёрланы тренер-ле Эденеланы Аскерби, Чеченеланы Артур, Локиланы Юрий, Халпаланы Аслан юйретедиле.

Рейд

Водительле мардадан озадыла

КМР-де МВД-ны Жолда жюрюно кыоркуусулугу кырал инспекциясы управленисыны планын тийишлиликте, быйыл 10-чу декабрде битуге республикада пассажир автотранспорт жюрюктен водителле жолда жюрюно жоруклары кылай толтурганыларна кылар мурат бла рейд бардырылганды.

Кызбарты-Малкярда пассажирлерини жюрюктен 223 автобус маршрут барды. Ол санда шахарлада, район аралда эм халкылар арылы маршрутла да. Жарыгуа, кеп оңуучула эм водителле жолда жюрюно кыоркуусулугун жалчытууга тийишлеси кыайгырмайдыла. Рейд бардырылган кезуледе республикада жолда жюрюно жорукларына 1008 бузуулук этилгени ачыкканды. Алагыдан 245-си пассажирле жюрюктен

Турини Энем посёлканы администрациясыны башчысы Хизир Хатко бла Адыгены Тахтамукай району грек-рим тутушудан федерациясыны башчысы Руслан Каде кыраулагандыла. Бизни спортчуларыбызга анга барырга уа Тырнаууну шахта кыруушу управленисыны начальни Мызыланы Муктар болушканды.

Алайды да, аз заманды ичинде окуяна адамланы жюрюктен автотранспортда ишлеген водителлени ачысы жолда жюрюно жорукларына алдай бир бузуулук этгенди. Андангы жолда аварияланы алай кеп болгандыла. Аны себепли битуге кюнню бириктирип, жолуулуны кыоркуусулугуларын жалчытууга керекли деген борч салындагы ГИБДД-ны эчки составны хар бир кыуулукчусуну алында. Биз харкюлчю ишибизде борч кылай толтурганын контрольда тутарыкчы. Ол а бизге терсени закон бла жуулап таргырга он берликди.

О. ТАКЕНЧО.

КМР-де МВД-ны УГИБДД-сы.